

Motion till riksdagen

1988/89:K227

av Karin Ahrland (fp)

Medlemskap i politiskt parti

De korporativa inslagen i svenskt politiskt liv är betydande och oroande. Vi behöver stärka de enskilda människornas möjligheter till inflytande i politiken inte korporationers och föreningars.

En demokratisk grundregel är nämligen lika och allmän rösträtt för alla vuxna medborgare. Det är enskilda individer som väljs in i beslutande församlingar – inte korporationer. Den valde har ett personligt ansvar inför dem som med hans eller hennes namn på en valsedel röstat in honom eller henne i riksdag, landsting eller en fullmäktigeförsamling.

Samtidigt är det de politiska partierna som ställer upp till val och nominerar kandidater. Med parti avses i regeringsformen (RF) "varje sammanslutning eller grupp av väljare som uppträder i val under särskild beteckning". De är i övrigt – av principiella skäl – undantagna från lagreglering. I detta sammanhang bör understrykas att RF talar om en grupp av väljare och att väljare rimligen aldrig kan vara annat än individer.

Sedan de borgerliga partierna under många år kritiserat den s.k. kollektivanslutningen till det socialdemokratiska partiet och sedermera några medlemmar i samma parti kallat kollektivanslutningen för en kvarnsten har socialdemokraterna numera beslutat ändra formerna för kollektivanslutningen. Nu skall inte de enskilda medlemmarna i fackföreningarna antas som medlemmar utan istället skall de fackliga organisationerna bli det.

Den praktiska förändringen blir dels att ett parti inte längre som RF förutsätter blir en grupp av individer, dels att den individuella reservationsrätt som enskilda fackföreningsmedlemmar haft försvinner. Fortfarande kommer även fackföreningsmedlemmar som inte sympatiserar med socialdemokraterna att indirekt via sin organisation ha en anknytning till det socialdemokratiska partiet.

Detta är minst lika förkastligt som kollektivanslutningen. Ur konstitutionell synpunkt är det utomordentligt viktigt att säkerställa att endast enskilda personer skall kunna vara medlemmar i politiska partier. Detta framgår också av grundlagens anda.

Uppenbarligen krävs numera ett förtydligande i lagtexten. Ett sådant tillägg till lagtexten bör efter viss utredning kunna utarbetas inom regeringskansliet.

Hemställan

Mot. 1988/89

K227

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag till sådan ändring av
regeringsformen att det klart och tydligt framgår att endast enskilda
personer får vara medlemmar i politiska partier.

Stockholm den 25 januari 1989

Karin Ahrland (fp)